

върждение на тѣзи мисль, достатъчно ще е да се приведе единъ примѣръ. Сравнетъ южнитъ части на Европа съ сѣвернитъ, и ще видитъ, въ коя страна народното благосѣстояние е на по висока стѣпенъ. Народътъ на Скандинавския полуостровъ е по щастливъ, отъ колкото на Пиринейския; по щастливъ въ Дания отъ колкото въ Италия; въ Англия, отъ колкото въ Турция; и именно въ толко нѣти е по щастливъ въ първитъ страни, отъ колкото въ вторитъ, въ колко нѣти климатическитъ условия въ вторитъ сж по благоприятни, отъ колкото въ първитъ.

Окончателното ни заключение, парадоксално по формата си, ще е това: *че не природата, а историята произвежда неплодородия, пожари и различни болести.* Това заключение се отnosi право — къмъ главния ни предметъ. Въ Франция, въ 1788 година, нѣмало плодородие, и послѣдствията на това неплодородие въ много отпешения съдѣйствували за усилаванieto на революцията. За насъ съвсѣмъ не е интересно онова обстоятелство, че слънчевитъ и дъждливитъ дни слѣдвали въ тѣзи година едни слѣдъ други въ единъ или въ други порядъкъ; но за насъ е интересно и важно онова обстоятелство, че на благоприятното време споразило жътвата на значително пространство въ французската территория. За насъ е още по важно и интересно и онова обстоятелство, че една споразена жътва произвела въ Франция голѣми народни страдания и такива вълнения, които завзели мѣстото си въ историята. Разумѣва се, че всичкитъ предишни управители на Франция, съ съвѣкупнитъ